

تبعات مکانیسم ماشه از دید اقتصاددان‌ها

همزمان با اقدام ۳ کشور اروپایی برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه، تحلیل‌گران اقتصاد و چهره‌های سیاسی داخلی درباره تبعات و پیامدهای احتمالی فعال‌سازی مکانیسم ماشه اظهارنظرها و گفت‌وگوهایی داشته‌اند. صادق بشیری، کارشناس مسائل چین در گفت‌وگویی اعلام کرده است: «شرکت‌های چینی به راحتی یاد گرفته‌اند تحریم را دور بزنند و از ایران نفت بخرند و قطعاً مکانیسم ماشه نیز این خریدها را کم نخواهد کرد. تخفیف‌هایی که ما به چین می‌دهیم، هزینه دور زدن تحریم یعنی تعویض نفت کش، بارنامه و… است.» پیش از این هم، مهدی رزم‌آهنگ، مدیر گروه اقتصاد بین‌الملل مرکز پژوهش‌های مجلس گفته بود: «صلاً با مکانیسم ماشه هیچ فشار تحریمی جدیدی اضافه نخواهد شد، قطعنامه‌های سازمان ملل چیزی بیشتر از تحریم‌های آمریکا ندارد.» پاتریک کلاوسون، مشاور پژوهشی اندیشکده واشنگتن برای خاور نزدیک نیز در یادداشتی تصریح کرد اگر چین تحریم‌های مرتبط با مکانیسم ماشه را دور بزند، این تحریم‌ها تأثیر اقتصادی چندانی نخواهد داشت.

■ ■ ■

علی لاریجانی: ایران با هر گونه تغییر ژئوپلیتیک منطقه مخالف است

دبیر شورای عالی امنیت ملی کشور صبح دیروز با آرمن گریگوریان، دبیر شورای امنیت ملی ارمنستان دیدار و گفت‌وگو کرد. علی لاریجانی در این دیدار ضمن ابراز رضایت جمهوری اسلامی از سطح روابط اقتصادی، سیاسی، امنیتی و دفاعی با ارمنستان، بر مشارکت با همسایه شمالی در تکمیل کریدور شمال – جنوب و اتصال خلیج فارس به دریای سیاه تأکید کرد. وی همچنین در این دیدار تصریح کرد ایران با هر گونه تغییر ژئوپلیتیک منطقه و آسیب به روابط تهران –ایروان مخالف است. دبیر شورای امنیت ملی ارمنستان نیز در این دیدار از قصد ارمنستان برای امضای سند جامع راهبردی با ایران در آینده نزدیک خبر داد. گریگوریان پس از دیدار با لاریجانی، به دیدار رئیس جمهور رفت.

■ **علی باقری معاون بین‌الملل دبیر‌خانه شورای عالی امنیت ملی شد**

سرپرست سابق وزارت امور خارجه و معاون سیاسی وزارت امور خارجه در دولت شهید رئیسی با حکم علی لاریجانی، به عنوان معاون بین‌الملل دبیر‌خانه شورای عالی امنیت ملی منصوب شد. علی باقری همچنین ۱۰ شهریور ۱۴۰۳ به عنوان عضو شورای راهبردی روابط خارجی منصوب شد و از ۲۴ شهریور سال گذشته به عنوان دبیر این شورا مشغول فعالیت است. باقری همچنین از ۱۹ شهریور ۱۴۰۳ مشاور وزیر امور خارجه است. از آنجا که او از سالل ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ سمت معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران و رئیس تیم مذاکره‌کننده ایران در مذاکرات مربوط به احیای برجام در وین را بر عهده داشت، برخی کارشناسان این انتصاب را یک انتصاب فراجنباحی و بهره‌مندی از همه تجربیات موجود برای مقابله با تحریم‌ها دانسته‌اند. علی باقری در دیدار روز گذشته دبیران شورای عالی امنیت ملی ایران و ارمنستان نیز حضور داشت.

■ ■ ■

مر شایمر: مکانیسم ماشه به ضد خود تبدیل می‌شود

استاد مشهور روابط بین‌الملل در گفت‌وگویی تصریح کرد «به محض اینکه ساختار نظام بین‌الملل از تک‌قطبی به چندقطبی تغییر یافت، با مشکل مواجه شدیم. اما ما این مسئله را با اتخاذ رفتارهایی به‌غایت غیرعقلانی و کوتاه‌بینانه تشدید کردیم.» از نظر جان مرشایمر آمریکا، چینی‌ها و روس‌ها را به هم نزدیک و آنها را به دشمنان قسم‌خورده ایالات متحده تبدیل کرده است. مرشایمر بر این باور است اامال مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌ها علیه ایران، این کشور را بیش از پیش به آغوش کشورهای بریکس خواهد راند.

■ ■ ■

رافائل گروسی: باید بدانیم دقیقاً در ایران چه خبر است

مدیرکل آژانس انرژی اتمی که به تازگی قصد خود برای تصدی دبیر کلی سازمان ملل را نیز علنی کرده، در گفت‌وگو با فاکس نیوز مدعی شد دولت ترامپ برای رسیدن به صلح با ایران در تلاش است و با وجود شرایط سخت،امکان میانجی‌گری و نزدیک کردن طرفهافراهم شدن،رافائل گروسی تلوحیافتش منفی اسرائیل در گفت‌وگو میان ایران و آمریکا را پذیرفته و گفته است: «بازسازی گفت‌وگوهای ایران و آمریکا سخت‌تر شده ولی غیرممکن نیست. اصلاً غیرممکن نیست.البته شرایطی لازم دارد و بویژه نقش بازرسان بسیار مهم است، چون بدون نظارت ما نمی‌شود وارد هیچ مذاکره جدی شد. باید بدانیم دقیقاً در ایران چه خبر است.» پیش از این اخباری مبنی بر سرفت اسناد مهم هسته‌ای ایران توسط بازرسان آژانس منتشر شده بود.

■ ■ ■

تریتا پارسی: اسرائیل نتوانست ایران را به سوریه بعد تبدیل کند

تریتا پارسی، از چهره‌های مدافع عادی‌سازی رابطه ایران و آمریکا که در دوران برجام نیز مورد مشورت تیم مذاکره‌کننده ایرانی قرار گرفته بود، در یک گفت‌وگوی تلویزیونی گفت: «محاسبات اسرائیل در این جنگ بر برنامه جایگزین‌ها ایران متمرکز نبود. آنها ۳ هدف داشتند: کشاندن آمریکا به جنگ، سرنگونی و تخریب ایران تا حدی که مانند سوریه به لبنان شود و بتوانند بدون دخالت آمریکا بمبارانش کنند.» از نظر او، در بخش اول تا حدی موفق شدند در بخش دوم به گفته‌او «ایرانی‌ها سریع جایگزین‌ها را آوردند و پاسخ دادند و بخش سوم شکست خورد.» پارسی بر این باور است «کنون اسرائیل تحت فشار است که پیش از بازسازی سامانه‌های دفاعی ایران دوباره حمله کند و احتمالاً تلاش خواهد کرد آمریکا را وارد جنگ کند.»

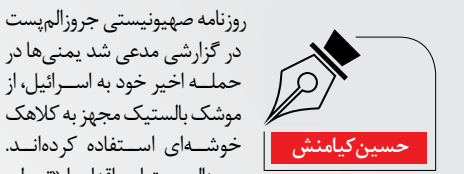

نقدی بر گفت‌وگوی تلویزیونی رئیس‌جمهور در یک سالگی دولت چهاردهم

خارج از گود

گروه سیاسی: «کند، تکراری و بی‌محتوا» گفت‌وگوی تلویزیونی

رئیس‌جمهور در یک سالگی دولت، چنین بود. اگر چه معاونت ارتباطات دفتر ریاست جمهوری کوشید سنت گفت‌وگوی رئیس‌جمهوری در هفته دولت را به جای خبرنگاران با ۳ چهره رسانه‌ای – سیاسی برقرار کند اما محصول نهایی، آنچنان که باید و شاید دلچسپ نبود. در یک سالگی دولت و ۳ روز پس از اعلام ۳ کشور اروپایی مبنی بر فعال‌سازی مکانیسم ماشه و ۲ ماه پس از پایان جنگ ۱۲ روزه و در حالی که قطع برق در برخی استان‌ها به ۴ ساعت در روز می‌رسد و تهران با افت فشار آب روبه‌رو است و نرخ تورم از ۳۲،۲ درصد در مرداد ۱۴۰۳ به ۴۱،۲ درصد در مرداد ۱۴۰۴ رسیده و قیمت دلار از ۶۰ هزار تومان به ۱۰۰ هزار تومان افزایش یافته، فرصت گفت‌وگوی صمیمانه، کارشناسی و پاسخگویی به سوالات جدی در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی، عملاً به یک دورهمی با نشست ۴ نفره صمیمی تبدیل شد. اصل گفت‌وگو با ۳ چهره رسانه‌ای که تلاش شده بود تنوع جناحی

روزنامه صهیونیستی جروزالم‌پست در گزارشی مدعی شد یعنی‌ها در حمله اخیر خود به اسرائیل، از موشک بالستیک مجهز به کلاهک خوشه‌ای استفاده کرده‌اند. جروزالم‌پست این اقدام را «تحولی عمیقاً نگران‌کننده» در درگیری‌های منطقه‌ای و نشانه‌ای از پیشرفت قابلیت‌های عملیاتی حوثی‌ها توصیف می‌کند. روزنامه صهیونیستی همچنین ایران را به‌طور غیرمستقیم به انتقال فناوری و دانش موشکی به حوثی‌ها متهم و ادعا می‌کند ایران از موشک‌های بالستیک مجهز به کلاهک‌های خوشه‌ای برخوردار است و در جنگ ۱۲ روزه از آنها علیه اسرائیل استفاده کرد. رسانه صهیونیستی به ناتوانی سامانه‌های پدافندی اسرائیل در رهگیری این نوع موشک‌ها اشاره کرده و آن را نشانه‌ای از شکاف در دفاع چندلایه صهیونیست‌ها می‌داند. با همه اینها، اتهامات این رسانه عبری‌زبان به ایران، بیش از آنکه مبتنی بر شواهد مستدل باشد، از هراس عمیق اسرائیل از قدرت موشکی ایران نشأت می‌گیرد.

جروزالم‌پست اگرچه تلاش می‌کند ایران را به استفاده از موشک‌هایی با کلاهک خوشه‌ای از طریق حوثی‌ها متهم کند اما در واقع به‌طور ضمنی به توانمندی‌های پیشرفته موشکی ایران، بویژه در حوزه موشک‌های چندکلاهکه اذعان می‌کند. ایران بارها ادعاهای مربوط به پشتیبانی نظامی از یمن را رد کرده است. مقامات کشورمان بارها تأکید کرده‌اند حمایت ایران از یمن در چارچوب دیپلماتیک، سیاسی و انسانی است و هر گونه انتقال تسلیحات پیشرفته، از جمله موشک‌های بالستیک به این گروه را تکذیب کرده‌اند. هر چند باید به این نکته توجه داشت که یعنی‌ها از سال‌ها قبل از موشک‌های بالستیک بر‌خوردار بوده‌اند و اساساً نیاززی به حمایت نظامی ایران ندارند.

باین حال، صرف‌نظر از صحت یا‌سقم ادعای کمک تسلیحاتی ایران به یمن، نکته کلیدی گزارش رسانه صهیونیستی، اذعان ضمنی رژیم به توانمندی‌های موشکی پیشرفته ایران است. این گزارش، حتی اگر ارتباط مستقیم ایران و انصارالله را اثبات نکند، نشان می‌دهد رژیم اشغالگر، ایران را به عنوان منبع اصلی فناوری پیشرفته موشکی در منطقه می‌بیند. این اذعان، بیش از آنکه به نقش انصارالله مربوط باشد، به ترس عمیق تل آویو از پیشرفت‌های

و تأکید بر اتفاق نظر دولت با دیگر قوا، از مضامین پرتکرار سخنان رئیس‌جمهور بود. در نگاه رئیس‌جمهور «ساز مخالف زدن، قدرت را تضعیف می‌کند» و «اثر صداهای ضدوحدت از اسنپ‌بک بیشتر است» اما مسعود پزشکیان همچنان اصرار دارد وفاق می‌تواند مشکلات را حل کند و برای پس از وفاق، هیچ دستورالعمل و راهکار و چشم‌اندازی ارائه نمی‌دهد. تردیدی نیست کلام و ادبیات رئیس‌جمهور متین و مؤدبانه است اما برای باورپذیری و اعتماد، به چیزی فراتر از اینها نیاز است. او در بحث حل مسأله آب می‌گوید چند ماه است کارشناسان را دعوت کرده‌ایم و آنان مشغول بررسی راهکار و طراحی سیاستند و در این تصریح به این موضوع اعثنا نمی‌کند که یک‌چهارم فرصت او برای تصدی قوه اجرایی کشور گذشت. پزشکیان حتی در پاسخ به پرسشی درباره نمره و عیار ۴ بار در این ۷۵ دقیقه تصریح کرد «برخی کارها زمانبر است» و همچنین تأکید داشت تا وفاق رخ ندهد، مسائل حل نمی‌شود. تکرار پایدیه‌ای بروکراتیک و نسبت دادن مشکلات به داخل کشور

پشت پرده اتهام‌زنی صهیونیست‌ها به تهران مبنی بر استفاده از بمب خوشه‌ای

معمای ترس

به طور جداگانه هدایت شده و به اهداف مشخصی اصابت کند. برخلاف موشک‌های خوشه‌ای که پراکندگی غیرهدفمند دارند، موشک‌های چندکلاهک‌ه تا لحظه اصابت قابل هدایت هستند و دقت بالایی در هدف‌گیری دارند. این ویژگی باعث می‌شود این موشک‌ها برای اهداف نظامی استراتژیک، مانند پایگاه‌های نظامی، وادارها یا تأسیسات زیرساختی کلیدی، مناسب باشند و احتمال خسارات جانبی به غیرنظامیان را به حداقل برسانند. فناوری MIRV نیازمند سیستم‌های هدایت پیشرفته، مانند ناوبری اینرسی و ماهواره‌ای است که ایران در سال‌های اخیر در آن پیشرفت‌های قابل توجهی داشته است.

■ **خیبرشکن و نقش آن در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه**

یکی از نقاط عطف نمایش توان موشکی ایران، استفاده از موشک خیبرشکن در روزهای پایانی جنگ ۱۲ روزه بود. یکم تیرماه، روابط عمومی سپاه پاسداران از شلیک موشک بالستیک چند کلاهک‌ه خیبرشکن برای نخستین‌بار در موج بیستم عملیات «وعده صادق ۳۳» خبر داد. در این موج از حمله، فرودگاه بن‌گورین، مرکز تحقیقات بیولوژیک و مراکز جایگزین کنترل و فرماندهی رژیم صهیونیستی مورد اصابت قرار گرفت.

گزارش‌ها حاکی از آن است استفاده از خیبرشکن در جنگ ۱۲ روزه، تأثیر روانی و عملیاتی عمیقی بر رژیم صهیونیستی گذاشت و به عنوان عملی کلیدی در توقف حملات اسرائیل عمل کرد.

موفقیت خیبرشکن در جنگ ۱۲ روزه به دلیل توانایی آن در نفوذ به سامانه‌های دفاع هوایی چندلایه اسرائیل، از جمله آرو، فلاخن داوود و گنبد آهنین بود. این سامانه‌ها برای رهگیری موشک‌های بالستیک سنتی یا پرتابه‌های تک‌کلاهک‌ه طراحی شده‌اند و در برابر موشک‌های چند کلاهک‌ه که کلاهک‌های‌شان به‌طور مستقل هدایت می‌شوند، کارایی محدودی دارند. استفاده موفقیت‌آمیز ایران از موشک خیبرشکن در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه نشان داد ایران نه تنها از فناوری پیشرفته بر‌خوردار است، بلکه توانایی به‌کارگیری آن در سناریوهای واقعی را نیز دارد. این امر به رژیم صهیونیستی نشان داد در صورت تشدید درگیری‌ها،

امر به رژیم صهیونیستی نشان داد در صورت تشدید درگیری‌ها،

تهران –ایروان؛ بازتعریف یک راهبرد

می‌کند، ممکن است فشار بیابود تا کنترل بیشتری بر مسیر داشته باشد که این امر حاکمیت ارمنستان را تهدید می‌کند و می‌تواند به تنش‌های مرزی تازه منجر شود. ترکیه، به عنوان حامی اصلی باکو، از این کریدور برای تقویت «اتحاد ترکی» و اتصال به آسیای میانه بهره می‌برد. اردوغان که روابط نزدیکی با ترامپ دارد، کلتگرینی خط آهن قارص – ایغدیر را به عنوان بخشی از کریدور آغاز کرده اما این اقدامات، بدون هماهنگی کامل با ایروان، پتانسیل ایجاد درگیری‌های محلی در ارمنستان را دارد. از سوی دیگر، روسیه که نفوذ سنتی خود در قفقاز را از دست داده، توافق را «ضربه ژئوپلیتیک» می‌بیند و ممکن است با ابزارهایی مانند فشار بر ارمنستان از طریق پیمان اوراسیا یا حتی ایجاد اختلال در مسیرهای جایگزین، واکنش نشان دهد. مسکو که نظارت بر کریدور را در آتش‌س‌س ۲۰۲۰ بر عهده داشت، اکنون با «بکس آمریکانا» روبه‌رو است و تحلیل‌گرانی مانند لارنس پورنرز از چشم‌هاوس هشدار می‌دهند این توافق، بدون تعهدات بلندمدت آمریکا‌شکننده است و روسیه می‌تواند با حمایت از گروه‌های مخالف در ارمنستان، آن را تضعیف کند. در مجموع، رقابت‌های منطقه‌ای، از جمله تنش‌های باکو –ارمنستان بر سر قاره‌یغ و نقش ترکیه در «جنگ کریدورها» اجرای مسیر ترامپ را به چالش می‌کشد چ‌چهی تبدیل کرده که می‌تواند به جای صلح، به درگیری‌های جدید منجر شود.

چالش‌های فرامنطقه‌ای، بویژه نقش ایالات متحده و چین، لایه‌ای پیچیده‌تر به ماجرا می‌افزاید. ترامپ که خود را «رئیس‌جمهور صلح» (۹۸٪) می‌نامد، این توافق را برای کسب جایزه نوبل و تقویت کارنامه دیپلماتیک خود (پس از ناکامی در اوکراین و غرب آسیا) پیگیری کرده اما پایداری آن به دولت‌های بعد آمریکا بستگی دارد. واگذاری ۹۹ ساله به شرکت‌های آمریکایی، هر چند اقتصادی به‌نظر می‌رسد، ابعاد امنیتی دارد و می‌تواند حضور ناتو را

آغاز شد و تا دولت سیزدهم ادامه داشت، به مثابه یک «رویداد رسانه‌ای –تبیینی» طراحی، خلق و اجرا شده بود تا ضمن شکستن فاصله‌ها و مرزها، ترسیم صحنی‌جی از روند و مسیر جریان حکمرانی کشور انجام شود. رؤسای جمهور در این گفت‌وگوها با آمار و ارقام و اعداد و اسناد روبه‌رویی دوربین حاضر می‌شدند و سعی داشتند افکار عمومی را نسبت به آنچه می‌اندیشند و آنچه در سر دارند، همراه کنند. ضبطی بسودن گفت‌وگوی رئیس دولت چهاردهم و باقی ماندن حرف‌ها در کلیات و ابهاماتی که اساساً متعلق به دوران پیش‌انتخابات بود، مهم‌ترین نقطه ضعف ۷۵ دقیقه‌ای بود که معاونت ارتباطات دفتر ریاست جمهوری شکل داده بود. همین خصیصه‌سبب‌باشد مخاطبان چندان توجهی به این رویداد نداشته باشند و رسانه‌های آنلاین جز باز تاب سخنان رئیس‌جمهور عملاً گزارش و تفسیری کار نکنند. دولت چهاردهم گمان می‌کند سخن گفتن با مردم تنها ابزار صمیمیت با آنها با فهرست کردن مسائل و مشکلات است، حال آنکه در شرایط کنونی لازم است دولت زبان اقناعی به کار گیرد و از «لفظ» به «زبان» درآید. زبان، ادبیات می‌خواهد و سناریو و بازنمایی می‌طلبد و از ذهن او عبور می‌کند و وارد ذهنیت او می‌شود. لزومی ندارد گفت‌وگوی تلویزیونی رئیس‌جمهور، سراسر چالش و سوال باشد اما این چنین گفت‌وگویی که ۲ نفر در شرایط کاملاً آرام با رئیس‌جمهور که صاحب‌قدرت است و باید نسبت به یک سال عملکردش پاسخگو باشد، حرف می‌زنند، چندان باب میل نیست. ارتباط برقرار کردن، فقط سخن گفتن نیست. اگر رئیس‌جمهور با تصاویری از انتقال آب سد طالقان که به گفته خودش ۷ همت هزینه داشته یا با نمودار تعداد مدارس ساخته‌شده در یک سال اخیر به گفت‌وگو می‌آید، اگر سوالات جنبه کلی و عمومی نداشت و در دسته‌هایی که مسائل مردم در آنهاست، تقسیم‌بندی شده بود، اگر ۳ گفت‌وگوکننده با رئیس‌جمهور به جای نمایندگی از حزب و جریان سیاسی خود، از مطالبات مردم نمایندگی می‌کردند، چه بسا گفت‌وگوی جمعه شب به لحظه طلایی دولت مسعود پزشکیان تبدیل می‌شد.

حالا اما این گفت‌وگو هم می‌رود کنار خاطره‌گویی‌های عجیب وزیر

نیرو و بی‌دقتی‌های خلم سخنگو که نشان می‌دهد چه گفتن‌ها و چه نگفتن‌ها، چگونه گفتن‌ها و چگونه نگفتن‌ها هنوز در مجموعه رسانه دولت مشخص نیست و نظام مسئول کشور از نظر کارشناسان

گفت‌وگوی تلویزیونی جمعه شب، به درستی و با صمیمیت گفت باید

مسائل را اولویت‌بندی کرد، چرا که فرصت دولت یارای پرداختن به

همه مسائل نیست اما یک سال گذشته از آغاز دولت، همچنان ایده

مرکزی دولت مشخص نیست و نظام مسئول کشور از نظر کارشناسان

استخراج نشده. تأکید بر وفاق و انسجام و وحدت بسیار نیکوست اما

برای نگهداشت خودش هم بسنده نیست. باید کاری کرد و کارها

را گفت. منتظر گفت‌وگوهای بعد رئیس‌جمهور و اعضای کابینه

می‌مایم.

ایران با موشک‌های چندکلاهک‌ه پاسخ خواهد داد. حالا پس از گذشت ۲ ماه از توقف جنگ، گزارش جروزالم‌پست به وضوح نشان‌دهنده هراس اسرائیل از توانمندی موشکی ایران بویژه موشک‌های چندکلاهک‌ه مانند خیبرشکن است. اتهام استفاده از موشک‌های خوشه‌ای توسط ایران با انصارالله، بیش از آنکه مبتنی بر شواهد باشد، از ترس اسرائیل از برتری تکنولوژیک ایران ناشی می‌شود. این اتهامات بخشی از کارزار پروپاگاندای رژیم برای تخریب وجهه ایران در مجامع بین‌المللی است اما در عین حال به‌طور غیرمستقیم به توانمندی ایران در حوزه موشکی اذعان دارد. رژیم با نسبت دادن تسلیحات خوشه‌ای به ایران، تلاش می‌کند افکار عمومی جهان را علیه تهران بسیج کند اما این اتهامات در واقع نشان‌دهنده نگرانی عمیق تل آویو از توانایی تهران در تولید موشک‌های پیشرفته‌ای است که می‌تواند دفاع هوایی ارتش صهیونیستی را دور بزند. این ترس نه از منظر اخلاقی بلکه از نگرانی نسبت به تغییر توازن قدرت در منطقه ناشی می‌شود. ایران پیش از این بارها اعلام کرده با هر گونه سلاح کشتار جمعی، از جمله موشک‌های خوشه‌ای مخالف است. این موضع ریشه در دکتربن دفاعی ایران دارد که بر بازدارندگی فعال و استفاده از تسلیحات دقیق برای اهداف نظامی متمرکز است. استفاده از موشک‌های سابقه‌ساخته از تسلیحات خوشه‌ای را دارند، ایران بر ترسکه فناوری‌های موشکی با دقت بالا مانند موشک‌های چند کلاهک‌ه، سرمایه‌گذاری کرده است. سامانه‌های دفاع هوایی رژیم، مانند آرو و فلاخن داوود، برای مقابله با موشک‌های بالستیک سنتی یا پرتابه‌های تک کلاهک‌ه طراحی شده‌اند. همان‌طور که پیش‌تر گفت، موشک‌های چند کلاهک‌ه، با توانایی تفکیک کلاهک‌ها و هدف‌گیری مستقل، این سامانه‌ها را به چالش می‌کشند. هر کلاهک می‌تواند مسیر متفاوتی را طی کند که رهگیری همزمان آنها را برای سامانه‌های دفاعی دشوار می‌کند. جروزالم‌پست به‌طور خاص به ناتوانی این سامانه‌ها در رهگیری زیرمهمات موشک‌ها اشاره کرده اما این مشکل درباره موشک‌های چند کلاهک‌ه به مراتب پیچیده‌تر است، زیرا کلاهک‌ها به‌صورت هدفمند و هدایت‌شده عمل می‌کنند. با علم به این موضوع، نگرانی اصلی رژیم این است که در درگیری‌های احتمالی آینده، ایران به جای موشک‌های بالستیک سنتی، از همان ابتدا اقدام به شلیک موشک‌های چند کلاهک‌ه مانند خیبرشکن کند.

در مرزهای ایران و روسیه تثبیت کند. بانک جهانی با‌آورد کرده این کریدور تا سال ۲۰۲۷ حجم تجارت جهانی را ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش می‌دهد اما این سود، عمدتاً به نفع غرب است و ایران را از کریدور شمال – جنوب (که خلیج فارس را به دریای مدیانه متصل می‌کند) حذف می‌کند. چنین که طرح «کمر بند و حلقه» منافع دارد، ممکن است با مسیرهای جایگزین از طریق ایران رقابت کند اما توافق ترامپ، پکن را نیز به حاشیه می‌راند. اما برای ایران، این چالش‌ها تهدیدی مستقیم است. قطع دسترسی زمینی به ارمنستان و اروپا، افزایش نفوذ آمریکا و رژیم صهیونیستی در شمال غرب و تضعیف نقش تهران در ترانزیت انرژی باعث شده بسیاری از کارشناسان این توافق را «مسیر شیطان» بنامند و هشدار دهند بدون تضمین‌های حقوقی، این مسیر می‌تواند به «خفگی ژئوپلیتیک» کشورمان منجر شود. این حال، دیپلماسی فعال ایران، مانند دیدار کریگوریان و علی لاریجانی، نشان می‌دهد تهران فعالانه در حال جست‌وجوی راهکارهایی برای حفظ مرزها و تقویت روابط با ایروان است. در نهایت، با وجود تمام هشدارهای کارشناسان پیرامون توافق صلح، همچنان نمی‌توان «مسیر ترامپ» را دش‌نامه دانست. چالش‌های داخلی ارمنستان –ارمنستان –ترکی سیاسی و پاشنینیان، منطقه‌ای (رقابت‌های باکو – ترکیه –روسیه) و فرامنطقه‌ای (نقش ناپایدار آمریکا و چین) نشان می‌دهد اجرای عملی آن، بر پرریسک است. این توافق، بیش از آنکه صلح به منطقه بیابود، معادلات قفقاز را به نفع غرب با‌آزایی می‌کند و می‌تواند کشورمان را در موقعیت دفاعی قرار دهد. موفقیت تهران در خنثی‌سازی این تهدیدها، به دیپلماسی هوشمندانه و سرمایه‌گذاری در کریدورهای جایگزین بستگی دارد. قفقاز، منطقه‌ای حساس است که نشان داده نیاز به هوشیاری مداوم دارد تا «صلح ظاهری» به «ثبات واقعی» تبدیل شود.